

TISKOVÁ ZPRÁVA TI, 4. listopadu 2015

Transparency International vyzývá vládní koalici, aby urychleně projednala zákon o prokazování původu majetku

Ve svém programovém prohlášení se tato vláda zavázala, že „podnikne nezbytné kroky v oblasti prokazování původu nabytého majetku a v této souvislosti přijme přiměřená opatření v daňových a trestně právních předpisech“. Vláda schválila tento předpis z dílny Ministerstva financí (plným názvem “Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku“) dne 18. 5. 2015 a začátkem června dorazil do Sněmovny. Od té doby jeho projednávání nikam nepostoupilo.

Naopak od té doby bylo veřejně diskutováno několik případů, pro které je tento zákon zamýšlen. Jedná se o případy, kde veřejní činitelé disponují či nakládají s majetkem, který zjevně vzbuzuje podezření, že neodpovídá výši jejich příjmů. Zároveň se jedná o případy, kdy není jasné podezření na případné konkrétní trestné činy, z kterých by uvedený majetek mohl pocházet.

- Bývalý ministr zemědělství, poslanec a hejtman Moravskoslezského kraje (za ČSSD) a nynější senátor Jaroslav Palas byl trestně stíhán v souvislosti se stavbou domu v Ludvíkově na Bruntálsku. Dle vyjádření policie stál o 10 mil. korun více, než manželé Palasovi za celý život vydělali. Za pozornost stojí například i to, že částku přesahující 13 mil. korun vyplatil Palas řemeslníkům v hotovosti, jednotlivé platby v hotovosti však dle vyjádření policie vůbec neodpovídaly jednotlivým hotovostním výběrům finančních prostředků prováděných Palasem či jeho rodinou. Policie měla podezření, že Palas vzal úplatek právě ve výši 10 mil. korun, nebyla však schopna prokázat konkrétní trestný čin a řízení tak bylo odloženo.
- Za zmínku stojí například i přinejmenším kontroverzní nákup vily ve Strašnicích kancléřem prezidenta Vladislavem Mynářem. Vilu ve Strašnicích koupil za 5,5 mil. korun, přičemž její hodnota je odhadována dvakrát vyšší. Podivné okolnosti tohoto nákupu mohly být jedním z důvodů, proč Mynářovi nebylo uděleno osvědčení pro styk s utajovanými informacemi ze strany Národního bezpečnostního úřadu.
- V nedávné době se například v médiích objevila informace, že exministr (za KDÚ-ČSL) a nynější velvyslanec v Německu Tomáš Podivínský si velmi výhodně pořídil luxusní vilu v pražské Chuchli. Údajně ji získal směnou se společností Vily Chuchle ze své pozemky v Klánovicích. Podivínský předmětné pozemky zakoupil v rozmezí let 2003 – 2005 za celkovou cenu 3,4 mil. korun, v roce 2015 je pak vyměnil za vilu v hodnotě 24, 2 mil. korun. Společnosti doplatil 2,4 mil. korun, což dle jeho vyjádření činí rozdíl mezi hodnotou jím vlastněných pozemků a hodnotou vily.

Národní bezpečnostní úřad by v současné době mohl mít v hledáčku i velvyslance Podivínského, který je držitelem osvědčení pro styk s utajovanými informacemi. Situace kdy jsou majetkové poměry

„Hlíkáme veřejný zájem, hájíme efektivní a odpovědnou správu země.“

zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům, je totiž považována za bezpečnostní riziko a jeho naplnění vede k odebrání osvědčení fyzické osoby.

„Nad těmito případy se můžeme podívat či pohoršovat, ale to je v současné době tak všechno. Pokud v těchto a dalších případech byl majetek získán nelegálně, dotyční se mohou smát. Zákon o prokazování původu majetku zavádí diskrétní leč důslednou proceduru, jak původ majetku ověřit a případně zdanit. Pokud by pak původ majetku nebyl doložen, dotyčné by ten smích přešel. Zákon by proto měl být Sněmovnou urychleně projednán a schválen,“ říká Radim Bureš, programový ředitel TI.

„Zásadním nástrojem, který zákon zavádí je otočení důkazního břemene oproti řízení trestnímu. V trestním řízení je na policii a státním zastupitelství prokázat, zda se skutek stal a zda jej spáchal obviněný. V kauze Palase se ukazuje, jak je to obtížné. Naproti tomu v zákoně o prokazování původu majetku je povinností prověřovaného poplatníka spolupracovat a původ majetku doložit, jinak se vystavuje riziku, že mu nedoložený majetek bude dodaněn a bude mu uložena sankce až do výše sto procent. Tato konstrukce tedy klade povinnost nést a unést důkazní břemeno na poplatníka, nikoli na finanční správu,“ dodává Sylvie Kloboučková, právnička TI.

Kontakt pro média:

Sylvie Kloboučková

právnička TI

E-mail: klobouckova@transparency.cz

Telefon: +420 777 815 469